

Fredag den 18. marts 2011 (D)

1

69. møde

Fredag den 18. marts 2011 kl. 21.00

Dagsorden

1) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 89:

Forslag til folketingsbeslutning om et dansk militært bidrag til en international militær indsats i Libyen.

Af udenrigsministeren (Lene Espersen).

(.).

Kl. 21:00

Formanden:

Mødet er åbnet.

Da der ikke er afgivet betænkning, udsættes mødet til kl. 23.00 her til aften.

Mødet er udsat. (Kl. 21:00).

Kl. 22:59

Formanden:

Mødet er genoptaget, men da der ikke er afgivet betænkning, udsættes mødet til kl. 24.00.

Mødet er udsat. (Kl. 23:00).

Kl. 00:00

Formanden:

Mødet er genoptaget.

Den eneste sag, der er opført på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, be-
tragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 89:

Forslag til folketingsbeslutning om et dansk militært bidrag til en international militær indsats i Libyen.

Af udenrigsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 18.03.2011. 1. behandling 18.03.2011. Betænkning 18.03.2011).

Kl. 00:00

Forhandling

Formanden:

Jeg kan her gøre opmærksom på, at betænkningen er omdelt på pladserne og samtidig er at finde på Folketingets hjemmeside.

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør hr. Frank Aaen.

Kl. 00:00

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at den beslutning, vi skal træffe her i dag, har været en af de sværeste beslutninger, som jeg og Enhedslisten har været med til at tage i de år, vi har været i Folketinget.

Vi er indædt imod krig og vold. Krig ødelægger og nedbryder lande socialt, økonomisk og menneskeligt, og det kan tage generationer at rette op på skaderne. Erfaringerne fra Irak og Afghanistan taler deres tydelige sprog. Men der er situationer, hvor ønsket om at redde menneskeliv vejer tungere end modviljen mod militært engagement. I Rwanda så vi, hvordan verden passivt så til over for folkemordet, som betød, at op imod 1 million mennesker blev massakreret. Senere oplevede vi folkemordet i Darfur.

Det var på den baggrund, at Enhedslisten for en del år siden traf den beslutning, at vi kan støtte militæraktioner, hvor det gælder om at forhindre folkemord og forbrydelser mod menneskeheden. Men vi har holdt fast i, at nogle klare forudsætninger skal være opfyldt. For det første skal alle andre veje have været afprøvet, og for det andet er det afgørende, at FN har givet sit klare mandat. Det var bl.a. derfor, at Enhedslisten entydigt afviste de folkeretsstridige krige i Afghanistan og Irak.

I Libyens tilfælde er situationen en helt anden. Det er oplagt, at tiden er ved at rinde ud. Sanktioner og internationalt pres har ikke stoppet Gaddafis brutale fremfærd. Og her foreligger der et klart FN-mandat, der understreger, at formålet med operationen er humanitært, og at man går efter en våbenhvile og en forhandlet løsning på konflikten. Formålet med en aktion må være at åbne muligheden for, at libyerne selv kan afgøre deres fremtid og fortsætte deres kamp for demokrati uden at blive bombet sønder og sammen.

Derfor er det også helt afgørende for Enhedslisten, at den libyske opposition selv har bedt om international indgriben, og at landene i regionen ligeledes støtter FN-aktionen.

Endelig har det vejet tungt, at udviklingen i Libyen vil have stor betydning for foråret i Mellemøsten. Lykkes det for Gaddafi at druk-

ne oprøret i blod, vil det være en inspiration for andre trængte diktatorer til at gå til det yderste for at stoppe demokratibevægelserne i deres lande.

På trods af det har vi alligevel i Enhedslisten haft store bekymringer i forhold til at støtte aktionen, først og fremmest fordi vi er meget bekymret over, at et flyangreb på Libyen vil medføre mange civile ofre.

Derfor har vi tidligere i dag sagt, at Enhedslisten først kan tilslutte sig, når en række forudsætninger er opfyldt. Der skal være garanti for, at den militære indgriben stoppes. Hvis Gaddafis regime accepterer en våbenhvile og indstiller sine angreb, er det tid at stoppe det militære. Der skal være en garanti for, at FN-styrkerne tager det allerstørste hensyn til civilbefolkningen og f.eks. ikke bomber civile mål. Og der skal være en garanti for fuld respekt for Libyens fremtidige suverænitet, herunder kontrollen med landets olieressourcer.

Efter forhandlingerne her i Folketingssalen og forhandlingerne og spørgsmålene i Forsvarsudvalget mener jeg at vi har fået klare tilkendegivelser fra regeringen om, at disse forudsætninger er opfyldt. Udenrigsministeren har tilkendegivet, at målet med aktionen er at beskytte civilbefolkningen, naturligvis, og at man vil undgå civile ofre. Ministeren har også tilkendegivet, at hvis Gaddafiregimet stopper sine angreb og indvilger i en reel kontrolleret våbenhvile, vil de militære angreb også blive indstillet, og fokus vil blive lagt på en forhandlingsløsning understøttet af FN's særlige udsending. Endelig er det klart tilkendegivet, at målet med operationen ikke er at sætte sig på Libyens olie, og at man selvfølgelig vil give det libyske folk suverænitet og fuld respekt hele vejen igennem.

Det er på den baggrund, at vi kan meddele, at Enhedslisten giver sin støtte til operationen. Jeg vil også gerne understrege her til sidst, at vi vil holde regeringen fast på disse tilkendegivelser. Brydes de, og bliver den militære indsats i Libyen i modstrid med dem, vil vores støtte til aktionen bortfalde, og vi vil kræve de danske militære bidrag trukket tilbage.

Kl. 00:05

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det udenrigsministeren.

Kl. 00:05

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne indlede med at sige tak for en god og grundig behandling i Folketinget af beslutningsforslaget. Ud over den virkelig gode debat, vi havde under førstebehandlingen, har Forsvarsudvalget også stillet en lang række spørgsmål, der er blevet besvaret af så vel forsvarsministeren som af mig, og vi har efterfølgende her sidst på aftenen afholdt et samråd, bl.a. for at få en fuldstændig opdatering på situationen lige nu i Libyen.

Det er en historisk dag – af mange årsager. Ud over at klokken nu er blevet over 24, så er det faktisk første gang, at der er fuld tilslutning til, at Danmark sender en militær enhed af sted for at deltage og bruge magtanvendelse imod Libyens regime.

Der er ingen tvivl om, at det for nogle her i salen har været en vanskelig beslutning at sige ja – ja til magtanvendelse for fredens skyld. Hr. Frank Aaen har lige her fra talerstolen redegjort for Enhedslistens synspunkter, men vi hørte faktisk tidligere på eftermiddagen også Dansk Folkeparti give udtryk for den bekymring, der var, ved at Danmark nu siger ja til at bruge magt og gå med i en efterlevelse af den resolution, som FN's Sikkerhedsråd har vedtaget.

Ikke desto mindre har samtlige partier valgt at bakke op om beslutningsforslaget, og det synes jeg sender et meget stærkt signal om, at Danmark handler resolut og klart, når det gælder om at beskytte den civile befolkning. Vi må sige, at situationen på jorden i Libyen var i gang med at forværres meget hurtigt og der derfor var behov for nye kraftfulde tiltag over for regimet, og derfor er jeg også meget glad og stolt over, at Folketinget så resolut har vist sin støtte i dag.

Med den folketingsbeslutning, som vi stemmer om om et øjeblik, udmøntes nu den politik, som regeringen har arbejdet for, nemlig at der kan gribes ind, så vi kan beskytte civilbefolkningen i Libyen. Vi hverken kan eller skal stå på sidelinjen og se uskyldige civile bliver ofre for Gaddafis grusomme overgreb. Og vi har dermed igen sat en streg under, at Danmark, på trods af at vi måske ikke er det største land, hverken i Europa eller i verden, har viljen til at yde et vigtigt bidrag til opretholdelsen af international fred og sikkerhed, også selv om situationen er vanskelig og kompliceret.

Hvad der også er væsentligt at fremhæve her, og hvad jeg synes er vigtigt at have med i mine afsluttende bemærkninger, er, at FN-resolutionen understreger Den Arabiske Ligas vigtige rolle og anmoder ligaens medlemmer om at samarbejde med de implementerende lande. Vi lægger stor vægt på fra dansk side, at udmøntningen af resolutionen sker i samarbejde med de arabiske lande og også gerne med konkrete bidrag fra disse lande – og det er der meget der tyder på vil være tilfældet – så vi faktisk oplever, at også den arabiske verden vil bidrage til at sikre, at resolutionen bliver ført ud i livet, ikke kun i holdninger, men også i handlinger.

Endelig vil jeg gerne slutte af med at understrege, at selv om vi har truffet en svær, men rigtig, beslutning her i aften, løser problemerne sig ikke af sig selv med FN's resolution. Det er ikke til at forudsige, hvordan Gaddafi vil reagere på verdenssamfundets indgriben, og konflikten kan risikere at blive langvarig. Derfor vil jeg også gerne slutte af med at sige, at vi bliver nødt til løbende at tage stilling til disse udfordringer. Men vi får en række væsentlige instrumenter, som bl.a. kan være med til at sikre, at vi i langt, langt højere grad er i stand til at beskytte den libyske befolkning mod overgreb fra regimets side.

Så jeg vil gerne på regeringens vegne takke Folketinget for en godt nok meget hurtig behandling, men samtidig også en behandling, som jeg mener er foregået samvittighedsfuldt og på en ordentlig og grundig måde. Jeg tror helt sikkert, at den beslutning, vi træffer i aften, er en beslutning, som kommer til at give genlyd og skrive historie, fordi det danske Folketing valgte meget hurtigt, faktisk nogenlunde 24 timer efter at FN's Sikkerhedsråd havde truffet beslutning, at give samtykke til, at der kunne blive sat handling bag resolutionen, så tak for det.

Kl. 00:10

Formanden:

Tak til udenrigsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 00:10

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om beslutningsforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For beslutningsforslaget stemte 110 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, LA og Pia Christmas-Møller (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget og vil blive sendt til udenrigsministeren.

Kl. 00:11

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 22. marts 2011, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside, og jeg skal i øvrigt henviser til ugeplan, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 00:12).
